

Serghei COLOȘENCO



***Adrian Voica***  
***Versificație eminesciană***



Editura SFERA  
2021

# ARGUMENT

Pornind de la afirmația lui Constantin Cubleșan: „Incursiunea vastă pe care Adrian Voica o întreprinde în laboratorul prozodic al lui Eminescu are menirea de a susține cu argumentele rigorii formale impuse de știința tehnicii poeziei, calitatea aparte a creației acestuia, subliniind o dată mai mult originalitatea și caracterul novator al creației sale”, am încercat să-l *traduc* pe eminescologul ieșean în manieră rebusistă inspirându-mă din „Fragmentarium eminescian”, vol. I, Editura Floare albastră, București, 2004.

Cele douăsprezece titluri (exceptând *Notița finală*) au constituit mobilul încrucișărilor, pe fragmente, ca să poată trezi cititorilor-dezlegători interesul pentru a lectura cartea.

E un fel de răspuns întrebării lui Constantin Noica (pusă cândva, la Păltiniș, într-un Mai însorit):  
***Voi ce-ați făcut pentru Eminescu?***

*Autorul*

# ARITMOGRILĂ

|   | 1 | 2  | 3  | 4  | 5  |
|---|---|----|----|----|----|
| 1 | 5 | 3  | 12 | 6  | 10 |
| 2 |   | 4  | 2  | 8  |    |
| 3 | 1 | 11 | 9  | 13 | 7  |

**ORIZONTAL:** 1) Lac adânc de munte. 2) Ape murdare. 3) Opreire pentru odihnă.

**VERTICAL:** 1) Simbolurile chimice ale iodului și fosforului. 2) Bunica descrisă de Cezar Ivănescu în poeziile sale. 3) O fărâmitură (pop.). 4) Râu în Rusia. 5) Inițiale cu care au semnat I. M. Rașcu și Ioan Slavici.

**Dicționar:** ZOP, EIA.

De la **1 – 13**: Titlul primului capitol (6, 2, 5) care se ocupă de „Cugetările sărmanului Dionis”, ce „constituie o *ars poetica*” în care *poeticul* și *realul* se întrepătrund, preponderent fiind totuși realul. Elocventă în acest sens este prima strofă:

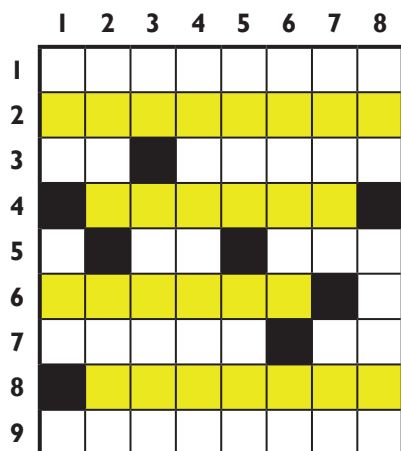
*Ah! garafa pântecoasă doar de sfeșnic mai e bună!  
 Și mucoasa lumânare sfârâind săul și-l arde.  
 Și-n această sărăcie, te inspiră, cântă barde –  
 Bani n-am mai văzut de-un secol, vin n-am mai băut de-o lună.*

## TITLU

(Triverb eliptic anagramat:  $9 + 4 + 4 + 3 + (7) = 10, 10, 6$ )



# MELANCOLIE



## TITLUL...

(Carte de vizită: 10)

Leon MICLEA

...poeziei.

**ORIZONTAL:** 1) Aluat care nu s-a copt bine (reg.). 2) ... 3) Usturoi de la țară – Oraș în Franța, fostă reședință a ducilor de Lorena. 4) ... 5) Pusă în mijloc! – Curelușă de meșină. 6) ... 7) Căciulă de blană sau de postav, de diferite forme și mărimi (od.) – Unealtă de croitorie. 9) Unul bine-crescut.

**VERTICAL:** 1) Circa (abr.) – Prefix pentru albine. 2) Scrânciob (reg.) – Vârf în Caucazul Mare, înalt de 4695 metri. 3) Ion Vasilescu – Eroul unui poem de A. S. Pușkin. 4) Oameni calmi. 5) Rege al Iudeii – Ouă de pește. 6) Pelerină lungă și largă – Măsură agrară. 7) Statuetă cinematografică – Fiica lui Vasile Baciuc din „Ion”, de Liviu Rebreanu. 8) Lac în Scoția – Boltit.

**Dicționar:** HUIT, USBA, IOAS, TAY.

Citat din poezia „Melancolie”:

*Biserica-n ruină*

*Stă ... (2), ... (4), ... (6) și ... (8),*

*Și prin ferestre sparte, prin uși țiuite vântul.*

Versul de care ne ocupăm conține „numai epitete ale verbului.” Adrian Voica prezintă „Melancolie” în „Devenirea unei poezii”.

# SĂRITURA CALULUI

Pornind din caseta indicată de săgeată și urmând săritura calului de la jocul de șah, veți afla titlul unui capitol din carte în care Adrian Voica analizează poezia „Melancolie” aplecându-se, în special, asupra elementelor de prozodie, remarcând, în final, un foarte frumos vers: *Credința zugrăvește icoanele-n biserici*.

↓

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| D | U | R | E | V |
| I | O | E | N | E |
| I | U | I | E | Z |
| P | N | I | A | E |

Completăm cu concluziile eminescologului ieșean: „Versul posedă caracteristicile unei cugetări, iar realizarea prozodică amintește de procedeul *în oglindă*, prin intermediul căruia prima silabă are aceeași valoare cu ultima, din vers, a doua este egală prozodic cu penultima etc. *Credința* și *biserici* evidențiază aceeași structură ritmică: un amfibrah (V – V), ceea ce le conferă sinonimie prozodică, dar și un tâlc mai înalt. Prin *iubire* omul se apropie de *sacru*, adică de Absolut.”

## TITLU

|   |  |  |  |  |
|---|--|--|--|--|
| 1 |  |  |  |  |
| 2 |  |  |  |  |
| 3 |  |  |  |  |
| 4 |  |  |  |  |
| 5 |  |  |  |  |

1) Orașul din „Egiptul” care, „cu zidirile antice”, „se înalță, argintos gând al pustiei”. 2) Personajul feminin din poeziile „Făt-Frumos din tei” și „Povestea teiului”. 3) „Al meu nume o să-l poarte/ ...din gură-n gură și l-or duce mai departe” (nom.; *Scrisoarea I*). 4) Din acest oraș, spre Potsdam, „merge drum de fier”, în postuma datată 1873. 5) „Firea cea întoarsă” din poemul „Epigonii” (Ion).

# ATÂT DE FRAGEDĂ...

[...] *Atât de fragedă...* traduce intensitatea ... (1) a unei iubiri deja neliniștite, care grăbește ... (2) și anunță prin violența sa, viitoarea ... (3). [...]

Aspectele biografice sunt ... (4), ca și urmele acestora păstrate pe tot parcursul procesului de creație, până în faza sa ... (5). Dar menținerea în acești parametri interpretativi atribuie poeziei *Atât de fragedă...* calitățile unui ... (7) cu explicite conotații particulare, îndepărtându-se, adică, de afirmația lui Ibrăileanu, care considera că „Eminescu nu cântă incidentele unei iubiri, ci iubirea, nu cântă farmecele unei femei ci femeia.”

Tocmai această *trecere* de la femeia concretă la imaginea ei serafică, de la reproșurile ... (8; sg.) la înălțarea sa pe un pedestal spre care nu ajunge decât rugăciunea lui șoptită determină ... (9; pl.; nom.) poetic străin de armonia existentă în *Lacul* și ... (11).

*Atât de fragedă...* are versuri iambice de 9/8 silabe și rime încrucișate.

|    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|
| 1  |   | ■ |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 2  |   |   |   |   | ■ |   |   |   |   |    | ■  |
| 3  |   |   |   |   |   |   |   |   | ■ |    |    |
| 4  |   |   |   |   |   | ■ |   |   | ■ |    |    |
| 5  |   |   |   |   | ■ |   |   |   |   |    |    |
| 6  |   | ■ |   | ■ |   |   | ■ |   |   |    |    |
| 7  |   |   | ■ |   |   |   |   | ■ |   |    |    |
| 8  |   |   |   |   |   |   |   |   |   | ■  |    |
| 9  | ■ |   |   |   |   |   |   |   |   |    | ■  |
| 10 |   |   |   |   | ■ |   |   |   |   |    |    |
| 11 |   |   |   |   |   |   |   | ■ |   |    |    |

**Celelalte definiții:** **2)** Poezie de Tudor Arghezi în volumul „Mărțișoare” (2 cuv.). **4)** În salină! – Intrarea în Predeal! **5)** Localitate în Italia. **6)** Laura Olteanu – De multe ori. **7)** Ioanid Romanescu – A stropi cu apă. **10)** Castraveții murați – Pescarii cu oria. **11)** Creangă.

**VERTICAL:** **1)** Exemplar tipic masculin al unei specii – Alexandru Dima. **2)** Zuruț – Eroul unui film regizat de L. Visconti și interpretat de Renato Salvatori. **3)** Grijă de

cineva – Unitate de măsură a presiunii. **4)** Dezvoltată – Viermi paraziți. **5)** Eugen Enache – Încet de tot. **6)** „Institutul Diplomatic Român” (siglă) – Dans cu mișcări sincopate. **7)** Prin viu grai (masc.) – Mitră papală. **8)** Nară – Cărți de joc. **9)** America de Nord! – Încălcarea fidelității conjugale. **10)** Spre – Pătură ușoară – Perioadă mare de timp. **11)** Unul bine făcut – Impus!

**Dicționar:** OTRA, AME.

## ARITMOGRIF

| 1                     | 2                     | 3                     | 4                     | 5                     | 6                     | 7                     | 8                     | 9                     | 10                    | 11                    | 12                    | 13                    |
|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
|                       |                       |                       |                       | 13                    |                       |                       |                       | 10                    |                       |                       |                       |                       |
|                       | 10                    |                       | 11                    | 8                     | 17                    |                       | 10                    | 1                     |                       | 7                     |                       | 3                     |
| 3                     | 1                     | 12                    | 4                     | 6                     | 4                     | 15                    | 1                     | 12                    | 18                    | 4                     | 2                     | 12                    |
| 8                     | 6                     | 13                    | 10                    | 1                     | 9                     | 12                    | 2                     | 5                     | 1                     | 13                    | 14                    | 9                     |
| <b>A</b> <sub>1</sub> | <b>T</b> <sub>2</sub> | <b>A</b> <sub>1</sub> | <b>T</b> <sub>2</sub> | <b>D</b> <sub>3</sub> | <b>E</b> <sub>4</sub> | <b>F</b> <sub>5</sub> | <b>R</b> <sub>6</sub> | <b>A</b> <sub>1</sub> | <b>G</b> <sub>7</sub> | <b>E</b> <sub>4</sub> | <b>D</b> <sub>3</sub> | <b>A</b> <sub>1</sub> |
| 9                     | 8                     | 13                    | 14                    | 12                    | 2                     | 8                     | 4                     | 10                    | 1                     | 9                     | 12                    | 15                    |
| 1                     | 11                    | 1                     | 6                     | 9                     | 8                     | 1                     | 9                     | 11                    | 6                     | 8                     | 6                     | 12                    |
|                       | 4                     |                       | 1                     | 8                     | 1                     |                       | 4                     | 8                     |                       | 8                     |                       | 11                    |
|                       |                       |                       |                       | 16                    |                       |                       |                       | 4                     |                       |                       |                       |                       |

**1)** Antumă din 1884. **2)** Postuma din 1876. **3)** Antuma din 1880 (2 cuv.). **4)** Postuma din 1877. **5)** Postuma din 1872. **6)** Antuma din 1883. **7)** Fata din visul lui Ioan (*Geniu pustiu*). **8)** și **9)** Postume din 1876 și 1872 (3 cuv.). **10)** Fiica bătrânului (*Iconostas și Fragmentarium*). **11)** Postuma din 1881. **12)** Tatăl Mariei (*Sărmanul Dionis*). **13)** Postuma din 1881 (2 cuv.).

# O, MAMĂ...

[...]

Distingem în titlul poeziei și în primul ei ... (3; pl.) nu simpla reluare a unor cuvinte, ci două situații ... (1) care necesită soluții diferite. Astfel în titlu este necesară o ... (2; pl.) (*O, mamă*) pentru a se respecta cu strictețe criteriul gramatical. Dimpotrivă, în primul ... (3; pl.) aceasta *trebuie să lipsească*, pentru a se îndeplini *criteriul prozodic*, pe care, fără îndoială, Eminescu l-a urmărit constant. ... (4-I) în acest fel schema ... (10) a ... (3; pl.; nom.) *I* este ... (5) cu cea a ... (3; pl.; nom.) *III*. Altfel spus, *invocarea mamei* este asociată unei noi realități, provocată de *dispariția acesteia*. Ca atare, cele două scheme vor certifica (prin eliminarea lor) tocmai aceste două aspecte, percepute ca ... (4-II) în esența ! (6) lor:

*I. „O mamă, dulce mamă, din ... (7) de vremi”*

v-v/      -v      -v//      v-vv      v-

*III. „Deasupra criptei negre a sfântului mormânt”*

v-v      -v      -v//      v-vv      v-

Dacă Eminescu ar fi pus ... (2; pl.) după „O” din primul ... (3; pl.), schema ... (11) ar fi fost alta ( - / - v) și nu ar fi tradus altceva decât durerea lui incipientă. Dar așa, fără ... (2; pl.), tonalitatea este alta, făcând din tristul eveniment o *amintire duioasă*, epurată de durerea ... (8), a cărei evocare este ... (10) poetică. Alain Guillerrou vedea aici „lirismul pur” a unei elegii „plină de noblețe și de o melancolie al căror echivalent este greu de găsit în toată poezia românească.” [...]

„Toată tehnica poeziei constă în conjugarea verbului «a dormi», «tu vei dormi», «eu voi dormi», «noi vom dormi» sub speța eternității. Așadar tema compunerii este moartea, înțeleasă ca o somnolență pe treapta vegetativă a lumii.”

(G. Călinescu, *op. cit.*, p.76)

|    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|
| 1  |   | ■ |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 2  |   |   |   |   |   |   |   | ■ |   |    | ■  |
| 3  |   |   |   | ■ |   |   |   |   |   |    |    |
| 4  |   |   |   |   |   | ■ |   |   |   |    |    |
| 5  |   |   |   |   |   |   |   |   | ■ |    |    |
| 6  |   | ■ |   |   |   |   | ■ |   |   | ■  |    |
| 7  | ■ |   |   |   | ■ |   |   |   |   |    |    |
| 8  |   |   |   |   |   |   |   |   | ■ |    |    |
| 9  |   |   | ■ |   |   | ■ |   | ■ |   |    |    |
| 10 |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    | ■  |
| 11 |   |   |   | ■ |   |   |   |   |   |    |    |

**Celelalte definiții:** **2)** Para! **3)** „Australian Education Union” (siglă). **5)** Ion Roșu. **6)** Echipă sportivă. **7)** Denumire în notația literală pentru „sol diez” (muz.). **8)** Eugen Rotaru. **9)** Prima notă – Patru roman – Orășel în Japonia. **11)** Scund.

**VERTICAL:** **1)** Afront public umilitor – La fel. **2)** Comună în Maramureș – Spiriduși. **3)** Călătorii – Pană de lemn. **4)** Ioan Grigorescu – Actorul ce a interpretat cu talent roluri din piesele lui I. L. Caragiale (Ion; 1847-1919). **5)** Smoc de fire de păr – Zăvor. **6)** „Transfer linear de energie” (abr. fiz.) – Mamă (arh.) – Nota 3. **7)** Gârlă de scurgere (reg.) – Elvețian. **8)** Opusă drepte – Nicoleta Manea. **9)** Un fel de baubau (reg.) – Teu! – Caii din Dobrogea. **10)** A suferi cu răbdare (reg.) – Lăută medievală. **11)** Colecții de plante.

**Dicționar:** GIS, ABE, IEUD, IMNA, CAUA.

„Totuși, dacă vom continua să considerăm *O, mamă...* – în lipsa unui număr apreciabil de variante – o *improvizatie genială*, atunci vom fi obligați să menționăm că aceasta este cea mai frumoasă elegie românească.” (*Op. cit.*, p.78)

## ARITMOGRILĂ

|   | 1  | 2 | 3 | 4  | 5  |
|---|----|---|---|----|----|
| 1 | 5  | 9 | 1 | 7  | 10 |
| 2 | 11 | 8 |   | 12 | 4  |
| 3 | 6  | 2 | 3 | 13 | 14 |

**ORIZONTAL:** 1) Tulpină subțire. 2) Miros specific – Un leu în plus! 3) Pasăre migratoare cu ciocul subțire și cu picioarele lungi.

**VERTICAL:** 1) Abreviere medicală pe rețete pentru „licoare”. 2) Băutură tradițională grecească. 3) Cap de jder și de

câine! 4) Sistem de punctaj în șah – Piesă de Karel Čapek.

**Dicționar:** R. U. R.

De la 1 – 14: Titlul în care Adrian Voica aduce în discuție poezia *De-or trece anii...*, întrebând: „în ce măsură poezia dezvoltă prioritar caracteristicile *romanței* sau *madrigalului*?”

Îi citează pe G. Ibrăileanu, pe G. Călinescu, pe Alain Guillerrou, că poezia are, în forma finală, „caracterul unui *madrigal* (n.n.) destul de lejer și oarecum artificial.” Mai este amintit și Petru Creția.

## EXEGETUL...

...francez care, „când afirma că *De-or trece anii...* este mai apropiată de forma și spiritul *madrigalului*, se referea în special la tonul de poezie galantă, precum și la caracterul ei profund muzical, pe care-l identifica mai ales în refren.” (*Op. cit.*, p. 83)

(Biverb dublu meta-anagramat: 8 + BXXXXXC = 5, 10)

M U



Emil



Cezar

## ARITMOGRILĂ

|   | 1  | 2  | 3  | 4  | 5  |
|---|----|----|----|----|----|
| 1 | 1  | 3  | 5  | 11 | 12 |
| 2 | 6  | 2  | 14 | 9  | 15 |
| 3 | 7  | 4  |    | 17 | 16 |
| 4 | 13 | 18 | 8  |    | 10 |

**ORIZONTAL:** 1) Simbol al credinței. 2) Orator. 3) Ion Creangă – Dimpotrivă. 4) Stâlp de lavă solidificată care ocupă canalul de ascensiune a magmei într-un vulcan – Nord (abr.).

**VERTICAL:** 1) Plantă ornamentală cu flori albe, strălucitoare, în formă de pâlnie. 2) Temperatură scăzută. 3) Vechiul do – O sută la romani. 4) Pieptănătură feminină. 5) Poezie de Vasile Alecsandri.

De la 1 – 18: Capitolul din carte în care este analizată poezia *Cu mâne zilele-ți adaugi* (7, 11).

## CRİPTOGRAMĂ

|   |   |   |    |   |
|---|---|---|----|---|
| C | M | Â | E  | L |
| U | N | L | E- | A |
| E | I | Ț | D  | O |
| Z | I | A | G  | I |

Pornind din caseta rasterată și urmând un anumit traseu, aflați titlul unei poezii ce a cunoscut cinci versiuni: prima, la Iași (cca. 1877), următoarele, la București (1878-1879).

Tudor Vianu o consideră cea mai schopenhaueriană poezie a lui Eminescu.

## VERSIUNEA SPANIOLĂ

(Triverb meta-anagramat:  $4 + 6 + ZXXXX = 5, 6, 4$ )

E



Sanda



George



Alexandru

A tradus poezia împreună cu Rafael Alberti

# ULTIMA ROMANȚĂ EMINESCIANĂ

[...]

În târzia romanță *De ce nu-mi vii?*, tonul e îndepărtat și ... (1), ca și cum Eminescu ar face portretul spiritual al propriei bătrâneți ce stă (inevitabil) sub semnul iubirii ... (2; sg.). Dar chiar în tiparul inițial se observă anticiparea acestei ... (3). *Tonul de romanță* este dat de intuirea acestei pierderi definitive, ... (4; pl.) – acum – doar ca amintire tulburătoare. O bătrânețe, ... (5; masc.), totuși căreia Eminescu îi conferă dreptul de a admira, cu melancolie, o ... (3; pl.) depărtată:

*De ce, de ce nu mai apari*

*Cu părul ... (6; fem.) și ochii mari*

*Să te privesc cu-adânc estas*

*O înger blând cu linul pas.*

În varianta din 1882-1883 ... (8; nom.) receptează mai direct însemnele toamnei prefigurând *depărtarea* și *trecerea* spre neant. Ființa sa biologică păstrează nostalgia vremurilor trecute în care nu tinerețea, ci „întinerirea” conta, întotdeauna de prezența iubitei:

*De ce nu vii cât mai curând*

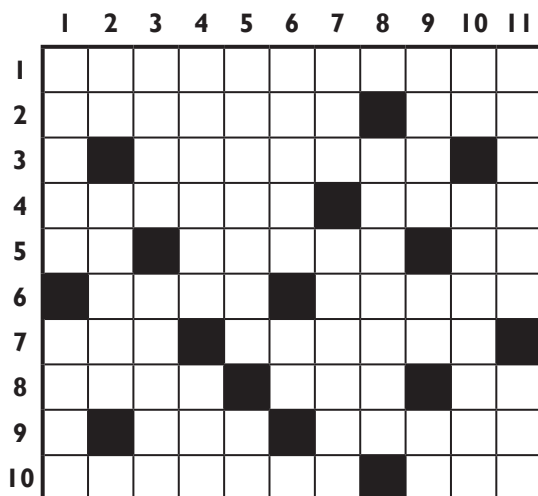
*Ca să mă vezi întinderind*

*Au nu ni-i dat același dor*

*Amânduror, amânduror [?]*

[...]

Eminescu încearcă să oprească exprimarea destinului în termeni definitivi, luând ca martor marea sa ... (7). Încercarea menționată presupune depășirea amorului carnal și situarea acestuia în zonele unei spiritualități ce statuează ... (7; nom.) ca împlinire ideală. Însă „dorul” ... (8; nom.) trebuie să consoleze cu „dorul” iubitei, pentru ca armonia existentă să se producă. Poate mai mult decât în ... (9) și *Dorința*, având și o dimensiune tragică, *această romanță eminesciană* face din ... (7) ultimul stâlp *de sprijin al unei existențe* ... (10).



**Celelalte definiții:** **2)** Feline mari. **4)** Un bun rămas. **5)** Toma Caragiu – Nae Tomșa. **6)** General turc (1789-1836). **7)** Esență de mălin! **8)** Îndestulare – Canoe simplu! **9)** Atribuție. **10)** Oferit.

**VERTICAL:** **1)** Produs lactat – Capabile. **2)** Nota bene – În acel loc îndepărtat. **3)** Nume masculin musulman – Produs apicol. **4)** Nume dat de romani geto-dacilor de rând – Volum. **5)** Grupări – Pe ele. **6)** Poetul Jebeleanu – În Huși! **7)** A cunoaște – Cărturar român (Radu). **8)** Pusă la pământ. **9)** Vas de bucătărie – Nicoleta Roman – Constantin Dimoftache. **10)** Cap de ieruncă! – O fată inocentă. **11)** Figură de stil – Râu, afluent al Dunării.

**Dicționar:** OMIR, ASIM.

## MUZICALĂ

(Monoverb: 5-7)

Compozitor român (Eugen), a pus pe note poeziile lui Mihai Eminescu „De ce nu-mi vii?” și „Rugăciune” (1900-1968).



# SOMNOROASE PĂSĂRELE

*Somnoroase păsărele* aparține perioadei 1881-1882, fiind publicată mai întâi în ... (1; nom.) Maiorescu din 1883. Ca și în cazul altor ... (5; nom.), alegând-o, T. Maiorescu a fost ... (2-II) constant de criteriul ... (3), în care *forma* ... (4; nom.) literare nu trebuie să fie nicidecum inferioară *conținutului*. Or, în acest sens, forma ... (5; nom.) îndeplinea toate pretențiile criticului „Junimii” care a prezentat-o publicului ca pe încă un exemplu (nemărturisit ca atare) de perfecțiune formată.

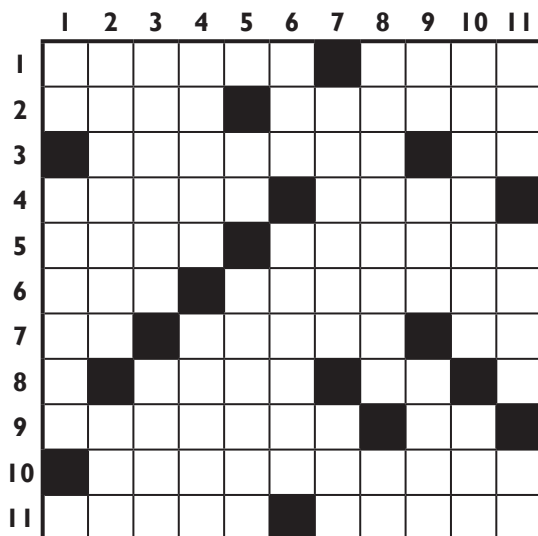
Paradoxal, construcția strofei [ ... (9) cu ... (2-I) ... (6) de 8 silabe, iar ultimul de 4], dar și conținutul acestora au stârnit vii comentarii ... (10; sg.) de Perpessicius și mai recent, de D. Murărașu. ... (8) ca: Th. De Banville, Karl Dräxler, Lenau, Geibel, Pușkin etc. au fost rând pe rând pronunțate, anulând – de fapt – sau limitând originalitatea lui Eminescu. Această atitudine (specific românească) a determinat poziția virulentă a lui Alain Guillerrou, ... (10) deja. În fond, cu *Somnoroase păsărele* Eminescu realiza, în transcriere absolut particulară, dar cu ecouri notabile din ... (5; nom.) comentată anterior, un „cântec” în care viziunea romantică asupra peisajului era însoțită de sublimul ... (11) al versurilor.

Somnoroase păsărele  
Pe la cuiburi se adună,  
Se ascund în rămurile -  
Noapte bună!

Trece lebăda pe ape  
Între trestii să se culce -  
Fie-ți îngerii aproape,  
Somnul dulce!

Doar izvoarele suspină,  
Pe când codrul negru tace;  
Dorm și florile-n grădină -  
Dormi în pace!

Peste-a nopții feerie  
Se ridică mândra lună,  
Totu-i vis și armonie -  
Noapte bună!



**Celelalte definiții:** 1) Actori de pantomimă. 3) Radu Irimescu. 4) Vraf. 5) „Național Technical Assistance Unit”, Australia (siglă). 6) Luna ianuarie (abr.). 7) Bir! – Crescut bine – Ioan Slavici. 8) Eu, în cronici. 9) Cap de lebedă! 11) A se văieta.

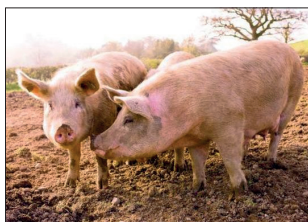
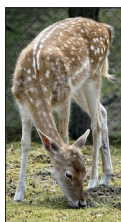
**VERTICAL:** 1) Și (fr.) – Referitor la vise. 2) Instrument folosit în construcții pentru verificarea suprafețelor plane – Bolduri. 3) Locuitor dintr-un oraș din Moldova – Localitate în Camerun. 4) Cantitate de substanță activă dizolvată într-un mililitru de soluție – Poet și traducător român (George). 5) Dânsa – Lucrători la graniță. 6) Orașel în Olanda – Durabile. 7) Nucul american – Oraș în Germania. 8) Sat în județul Vaslui – Într-un snop! 9) Idee! – Insulă japoneză – Țiglă. 10) Mucenici ai bisericii – Prefix pentru „morală”. 11) A se ivi – Ce-mi pasă? (2 cuv.) – Aere!

**Dicționar:** NTOL, EGT, EMS, IZU.

## VERSUL SCURT

(Triverb eliptic anagramat:

$$3 + (4) + 5 = 5, 2, 4!)$$



# IUBITEI

[...]

Spre deosebire de *Replici*, în care armonia era ... (1), iar Bărbatul („Iubitul *meu*”) și Femeia („Iubita *mea*”) puteau dialoga ... (2; pl.; fem.), poezia *Iubitei* pare mai degrabă o scrisoare scrisă de El, ... (3; nom.) care nu concepe dragostea decât simbolizând sublimul ... (7; nom.). Sentimentul ... (4) poate produce modificări în înțelegerea conceptelor de ... (7) și moarte, astfel ... (5) substituirea acestora să devină posibilă. „Mort, aş trăi eu; viu, eu aş fi mort” – spune Eminescu – pentru a justifica imperativul ... (4) („Trăiește-mi dar”) clamat în ... (6-I; nom.) vers al poeziei.

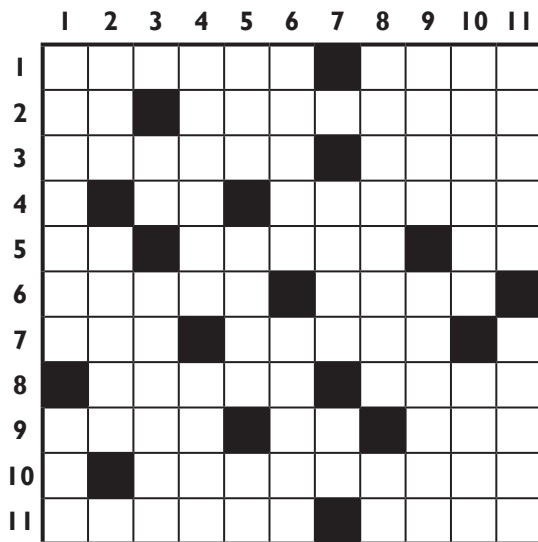
Deocamdată, potențialii parteneri au personalități distincte. „Eu” și „tu/ tău” iau prozodic forma unei silabe independente accentuate. „Eu”, mai ales, se întâlnește în ... (6-II), dar și la începutul versului sau în interiorul său”. Astfel este sugerată prozodic drama însetatului de absolut, care nu-și găsește încă perechea ... (8-I; masc.).

\*

Desigur, în această poezie de tinerețe în care expresia artistică nu este îndelung elaborată – ca în cazul antumelor – imperfecțiunile stilistice și ritmice sunt numeroase. Asupra unora dintre acestea atrage atenția chiar Perpessicius, dar ele nu impietează nicidecum asupra ... (8-II; nom.) că *Iubitei* este o poezie reprezentativă pentru 1871 (9), influențând decisiv ... (10; pl.; nom.) lui Eminescu despre dragoste.

Dincolo, așadar, de imperfecțiunile stilistice și ritmice specifice unui logos liric ce reproduce în primul ... (11) tumultul interior rămâne chemarea erosului absolut, pe care Eminescu l-a visat toată ... (7).

*Preeminența amfimacrului* (p. 133-134)



**Celelalte definiții:** 1) Magie (înv.). 2) La ceas! 3) Drum de străbătut. 4) Nouă roman. 5) Radu Cerchez – Cută! 7) Vine de la Nicolae. 9) Capitala Coreei de Sud – Lac în Scoția. 11) A menționa.

**VERTICAL:** 1) Articolul publicat de Radu Beligan în revista Societății „Dante Alighieri” de la Roma, nr. 1-2/ febr.-apr. 1969 – A lua loc pe scaun. 2) Localitate în județul Satu-Mare – Căpiță. 3) Titan (simbol) – Poezie de Mihai Eminescu, datată 1883 (2 cuv.). 4) Absență a secreției mucoase (pl.) – Râu în Rusia. 5) Sașiu – „National Military and Veterans Alliance”, SUA (siglă) – Județul Neamț (abr.). 6) Amerindian din Mexic – Boi cu coarne scurte (reg.). 7) Persoană distinsă – Neon (simbol). 8) Luați sub protecție – Pere! 9) Spălat pe cap (reg.) – Autorul volumului de versuri „Vacanța perpetuă” (Ilie). 10) Parte a mânecii unei ii, ornamentată cu cusături – Poezie de Vasile Alecsandri. 11) Toc – Înverzit.

**Dicționar:** URR, OAR, ELON, LUS.

# MITOLOGICALE

Dacă în poezie ar funcționa (așa cum se întâmplă în proză ! (4-II) și *criteriul dimensiunii* – semn distinctiv al caracterului ... (1-I) – atunci *Mitologicele* ar putea fi considerat un ... (1-II) de dimensiuni ... (2), comparabil, în acest sens, cu *Gemenii*. [...]

Care este aportul prozodiei în structurarea acestui univers cu tentă onirică?

Indiscutabil, Eminescu a vrut să utilizeze *hexametru dactilic* specific versificației grecești și lui Homer, *în special*. [...]

În *Mitologicele*, încercarea lui Eminescu de a contura detaliile unui ... (3; pl.) în continuă schimbare este atestată atât de utilizarea hexametrelor standard, cât și – ca un reflex prozodic – de numeroasele imperfecțiuni ... (4; masc.). [...]

Din cele 84 de versuri ale ... (1-II; nom.), numai 10 pot fi considerate ... (5) autentici. Ele au – cum e și firesc – măsura de 17 silabe. [...]

... (6; nom.) intitulat *Mitologicele* n-a cunoscut prefaceri succesive prin care să fie înlăturate numeroasele imperfecțiuni prozodice *de care Eminescu era conștient*. [...]

Aserțiunea are ca suport atitudinea lui Eminescu – demonstrată de ... (7-II; sg.) – în alegerea cuvintelor vulgare – aceasta fiind una din caracteristicile poeziilor publicate în timpul vieții sale.

Tot așa, în context prozodic, lipsa ... (7-I; sg.) constituie un argument suplimentar în favoarea ideii că ... (8; nom.) a încercat să se apropie și în acest mod de spiritul și normele versificației antice grecești, în care hexametreele dactilice nu erau niciodată rimați. Iar atunci când ... (7-I; sg.; nom.) apăreau, totuși – ca și în *Mitologicele*, de altfel – acest lucru se datora exclusiv întâmplării.

*Mitologicele* este un caz tipic de postumă care nu se ridică decât pe alocuri la nivelul de ... (10) formală specific poeziilor ... (7-II; sg.).

|    | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
|----|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----|
| 1  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 2  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 3  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 4  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 5  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 6  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 7  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 8  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 9  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |
| 10 |   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |    |

**Celelalte definiții:** **2)** Membre ale corpului uman. **3)** Într-un vers! **5)** „Institutul de Fizică Atomică!” (siglă). **6)** Ioana Zamfir. **8)** Capitol (înv.). **9)** Otilia Cazimir – Cal falnic.

**VERTICAL:** **1)** Titlu onorific – Clasament. **2)** Secundare. **3)** Idee! – Cântec popular executat la cobză (înv.). **4)** „China International Travel Mart” (siglă) – Titu Maiorescu – Urme de praf pe jos! **5)** „International Acedemy for Intercultural Development”, Quatar (siglă) – Râu în Eleveția. **6)** „Bucharest Conference in Applied Ethics” (siglă) – „Universitatea de Marină Constanța” (siglă). **7)** Pieziș – Nimic mai mult. **8)** Stau la peron! – Noroioși (reg.). **9)** Inși arabi – Localitate în Caucaz. **10)** Dispozitiv de tragere – Carene! **11)** Arbore melifer – Mintă.

**Dicționar:** TIM, AARE, ERO, TRAU.

---

„În tonul poemelor homerice, în hexametri, se desfășoară și cele câteva momente de Olimp comic din *Mitologicale*, deși uraganul beat cu locuința într-un castel de stâncă din Rarău, de care este vorba, aparține mai degrabă ciclului dacic.” (*Op. cit.*, p. 137)

# DIMENSIUNEA DIVINĂ A IUBIRII

La Eminescu, iubirea are întotdeauna o dimensiune divină. Datorită ei, ... (1) ale cadrului natural capătă constant o aură numai de el văzută, asemănătoare – pentru noi, muritorii – cu a sfinților ce ne întâmpină dintr-o frescă ... (2).

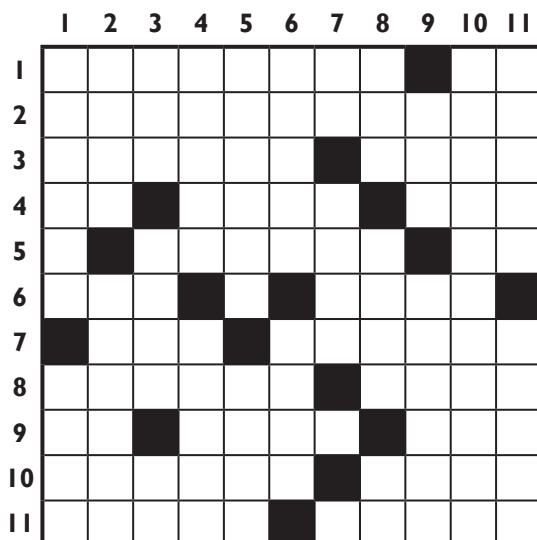
Rămasă neschimbată, ... (3) aceasta poate fi verificată în toate epocile sale de creație. Totul este „sfânt și dulce” sau „vechi și sfânt”, în ... (4-I) ce „Luna pe ... (4-II) trece-așa sfântă și clară”. Iubirea poetului este ea însăși „cântul (5) unei dulci evlavii” deoarece aleasa inimii are „... (6) de înger drăgălaș”, ieșindu-i „în calea vieții” „ca un înger dintre oameni”. Iar atunci când are a-i reproșa ceva iubitei, Eminescu o face ținând cont de dimensiunea sacră a sentimentelor sale: „Tu trebuie să te cuprinzi/ De-acel ... (7) sfânt/ Și noaptea candelă s-aprinzi/ Iubirii pe ... (8).”

Nu încape nici o îndoială că poezia intitulată *Vis* – din păcate ! (9-II) sortită să se numere printre ... (10-I; sg.) - a fost concepută plecându-se de la această ... (9-I). [...]

Într-adevăr, „visul” eminescian nu poate fi rupt de acest sentiment dominant. Mai mult, cuvântul „...” (11; masc.) – atât de venerat – apare încă din ... (10-II; nom.) vers al versiunii A. [...]

Iar ultima strofă - cuprinzând versurile 33-36 - readuc imaginea **iubitei**, atestând parcă mai accentuat caracterul de *poezie erotică* al acestei variante:

Zadarnic fața ta bălae  
O culci la pieptu-mi... râzi sonor  
Fiori streini pătrund în suflet  
Și mie-mi spune c-am să mor. [...]



**Celelalte definiții:** 1) Ion Minulescu. 3) Frumoasele. 4) Laura Olteanu. 5) Maria Apostol. 6) Puse la tapet! 7) Localitate în Australia. 8) „Asociația de Psihologia Sănătății din România” (siglă). 9) Cotă medie! 11) Credulă.

**VERTICAL:** 1) A se desfășura – Stâlpi de susținere. 2) „Low power output reactor” (abr.) – Podiș. 3) Desert terminat! – Corabie din lemn cu vele (înv.) – Sibiu, auto. 4) Numele popular al peștelui grindel – Stat în America Centrală insulară. 5) Poet și autor dramatic spaniol (Juan del; c. 1468-c. 1529) – Grup etnic în Senegal. 6) Județ din Moldova – „Facultatea de Tehnologii Educaționale Moderne” (siglă). 7) Teșite! – Pădure în Slovenia. 8) Râu în Rusia – Localitate în Togo – La revedere! 9) Resort – Fără soț (pl.). 10) Inoportun. 11) Cățeaua lui Icarus (mit.) – Produs cosmetic.

**Dicționar:** LAH, LOPO, ERT, CEAM, NDUT, PECA, EIA, CHRA.

„Poezia, aproape sigur, nu e fructul unei improvizații cursive, cu atât mai mult cu cât prima variantă *pare să aibă alt contur: al unei poezii de iubire.*” (Perpessicius)

## ARITMOGRILĂ

|   | 1  | 2  | 3  | 4  | 5  |
|---|----|----|----|----|----|
| 1 | 14 | 9  | 7  | 2  | 1  |
| 2 | 8  | 11 | 19 | 6  | 12 |
| 3 | 17 | 13 | 18 | 15 | 16 |
| 4 | 10 | 3  |    | 4  | 5  |

**ORIZONTAL:** 1) Intră în componența garniturii de tren. 2) Striațiile concentrice pe solzii peștilor. 3) Pasăre călătoare de mărimea unui porumbel. 4) Terminație latină – Final de romanță!

**VERTICAL:** 1) Actorul din filmul „Faleze de nisip” (Gheorghe). 2) Alt nume dat anasonului. 3) Băștinaș din Dacia. 4) Gospodărie mare (înv.). 5) Râu în Banat, afluent al Dunării.

De la **1 – 19**: Ultimul capitol al cărții care se ocupă de postuma *Fiind băiet păduri cutreieram*, concepută în anul 1878: 9, 4, 6.

## SĂRITURA CALULUI

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| D | V | N | U | M |
| I | I | I | I | E |
| I | U | I | E | B |
| A | R | S | A | N |
| I | D | Ă | I | N |

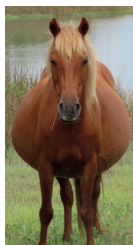
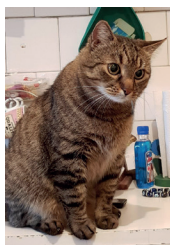
Pornind din caseta rasterată – stânga sus – și urmând mersul calului de la șah, veți afla titlul eseului în care autorul, eminescologul Adrian Voica, face elogiul iubirii, prezentând postumele *Vis*, *Eu nu cred nici în Iehova*.

## TITLURI

(Criptografie reflexivă:  
3; 2, 4; 2, 4)

AD I+D TV

(Rebus eliptic anagramat:  $5 + 6 + 4 + 2 + (4) = 5-1, 6; 8$ )



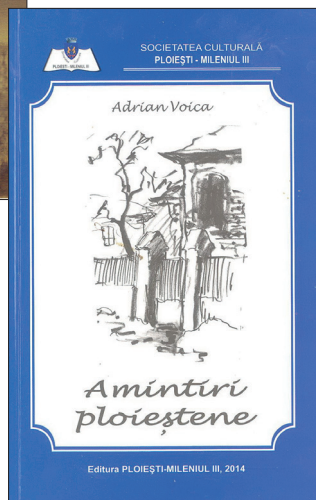
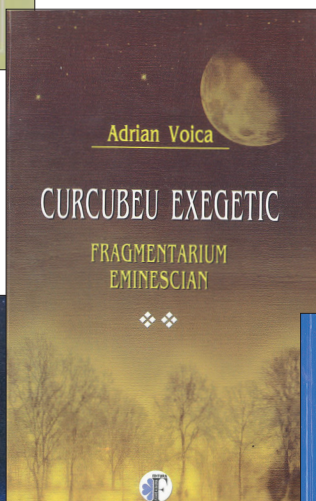
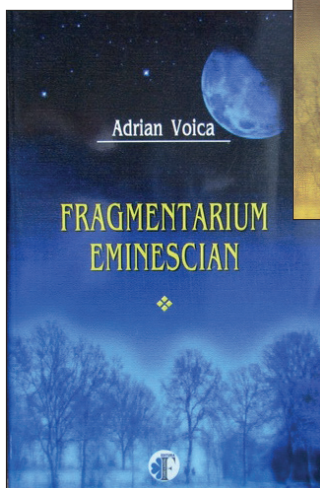
## DEZLEGĂRILE:

**P.3:** IEZER, ZOI, POPAS: Poezie și proză. *Titlu:* CUGETĂRILE SĂRMANULUI DIONIS (rândunele + șoim + uliu + găi + cârstei). **P.4:** CHILIMOT, CUVIOASA, AI, NANCY, TRISTA, A, US, IRA, PUSTIE, R, ISLIC, AC, BATRANA, MANIERAT. **P.5:** DEVENIREA UNEI POEZII. *Titlu:* MEMFIS, BLANCA, SECOLI, BERLIN, PRALE: MELANCOLIE. **P.6:** A, PASIONALĂ, NU AM, DRAMA, DISPERARE, G, REALE, LI, PR, OTRA, FINALA, T, E, LO, ADES, IR, TEXT, UDA, POTENTIAL, N, CONTRASTE, ACRI, ORIERI, DORINTA, RAM. **P.7:** DIANA, CĂRȚILE, O MAMĂ, LECTURA, MIRADONIZ, VENETIA, SOFIA, CATRENE, CA O FĂCLIE, HAGAR, GEMENII, TUDOR, DONA SOL. **P.9:** A, DISTINCTE, VIRGULE, AA, AEU, VERSURI, NUMAI, ETAPE, IDENTICA, IR, E, TEAM, NT, B, GIS, NEGURA, INITIALA, ER, DO, IV, V, ABE, EMINAMENTE, MIC, RITMICA. **P.10:** LUJER, IZ, LU, COCOR: Jocul cezurilor. *Exegetul:* ALAIN GUILLERMOU (Gîrleanu + Bolliac). **P.11:** CRUCE, RETOR, IC, CI, NEC, N: Cercuri concentrice. *Criptogramă:* CU MÂNE ZILELE-ȚI ADAOGI. *Versiunea spaniolă:* MARIA TERESA LEON (Toma + Lesnea + Zirra). **P.13:** INACCESIBIL, ABSOLUT, LEI, U, IMAGINI, T, RĂMASE, ADIO, TC, TANAR, NT, OMIR, LUNGA, ALI, IUBIRE, POET, SAT, NO, T, ROL, LACUL, EFEMERA, DAT. *Muzicală:* CUTEANU. **P.15:** EDITIE, MIMI, TREI, GHIDAT, ESTETIC, RI, OPERA, CLIT, NTAU, POEZIE, IAN, VERSURI, RR, MARIT, IS, I, NUME, IO, I, CATRENE, LE, CONSEMNATA, JELUI, SONOR. *Versul scurt:* DORMI ÎN PACE! (dam + reni + porci). **P.17:** TOTALA, OLAT, EA, MUZICALE, ARTIST, RUTA, T, IX, EROTIC, RC, INCAT, TA, ULTIM, RIMA, LAE, VIATA, V, IDEAL, ADEI, SEUL, AN, URR, T, CONCEPȚII, AMINTI, RAND. **P.19:** EPIC, POEM, T, MEDII, BRATE, ER, TABLOURI, RITMICI, RO, IFA, DACTILI, TEXT, E, I, IZ, RIMA, ANTUM, TIM, AUTOR, A, OC, ARMASAR, PERFECTIUNE. **P.21:** ELEMENTE, IM, VORONETIANA, OPTICA, ARTE, LO, TIMP, CER, U, CANTEC, MA, APE, A, CHIP, LAH, FARMEC, PAMANT, APSR, OT, IDEE, ATE, POSTUM, PRIM, IUBIT, NAIVA. **P.22:** VAGON, INELE, SITAR, US, TA: Nostalgia unei vârste. *Săritura calului:* DIMENSIUNEA DIVINĂ A IUBIRII. *Titluri:* VIS, TE DUCI, ȘI DACĂ. AFARĂ-I TOAMNĂ, EPIGONII (motan + girafe + iapă + oi + asin).



Adrian Voica s-a dedicat studiului poeziei pe latura meșteșugului, adică a științei și artei versificației, și a dat la lumină trei cărți de analiză a metricii, care l-au situat pe primul loc printre specialiștii acestui domeniu: *Etape în afirmarea sonetului românesc* - 1996, *Versificație eminesciană* - 1997 și *Repere în interpretarea prozodică* - 1998.

Zoe Dumitrescu-Buşulenga



Copertile: Gruia NOVAC  
Culegere text: Constantin Romete  
Tehnoredactare: Bogdan Artene  
ISBN 978-606-573-436-4

Apărut: Ianuarie 2021  
Editura SFERA, Bârlad  
Str. C. Hamangiu nr. 15  
Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad

**Plachetă apărută cu sprijinul Asociației Casa de Ajutor Reciproc  
a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad**